

فهرست مطالب

۱۱ دیباچه سرکار خانم دکتر بلیک
۱۳ مقدمه
۱۷ بخش اول: کلیات
	فصل اول: تحولات نظام حقوقی بین‌المللی در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی
۱۷ زیرآب
	مبحث اول: مهم‌ترین اسناد بین‌المللی که به‌طور کلی از میراث فرهنگی زیرآب
۱۷ حفاظت نموده‌اند
۱۷ گفتار اول: کنوانسیون‌ها
	بند اول: کنوانسیون ۱۹۵۴ لاهه راجع به حمایت از اموال فرهنگی در صورت
۱۷ بروز مخاصمه مسلحانه
	بند دوم: کنوانسیون ۱۹۷۰ یونسکو در خصوص اتخاذ تدابیر لازم برای
	ممنوع کردن و جلوگیری از ورود، صدور و انتقال غیرقانونی مالکیت اموال
۲۱ فرهنگی
	بند سوم: کنوانسیون ۱۹۷۲ یونسکو در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی و
۲۳ طبیعی جهان
۲۵ بند چهارم: کنوانسیون اروپایی حفاظت از میراث باستانی (والتا ۱۹۹۲)
	بند پنجم: کنوانسیون ۱۹۹۵ یونیدرویت در خصوص اشیاء فرهنگی مسروقه
۲۷ و صادرشده غیرقانونی
۲۹ گفتار دوم: توصیه‌نامه‌ها و قطعنامه‌ها
	بند اول: توصیه‌نامه مورخ ۱۹۵۶ یونسکو در خصوص اصول بین‌المللی حاکم
۳۰ بر حفاری‌های باستان‌شناسی
	بند دوم: توصیه‌نامه مورخ ۱۹۶۸ در خصوص حفاظت از اموال فرهنگی در
۳۱ معرض خطر اقدامات عمومی یا خصوصی
	بند سوم: توصیه‌نامه مورخ ۱۹۷۲ یونسکو در خصوص حفاظت از میراث
۳۲ فرهنگی و طبیعی در سطح ملی
	بند چهارم: توصیه‌نامه مورخ ۱۹۷۸ در خصوص حفاظت از اموال فرهنگی
۳۴ منقول
۳۵ گفتار سوم: قطعنامه‌های سازمان ملل متحد
۳۵ بند اول: مجمع عمومی
۳۸ بند دوم: شورای اقتصادی و اجتماعی

۶ □ حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب در نظام حقوقی بین‌المللی

- مبحث دوم: اسناد بین‌المللی که به‌طور خاص به میراث فرهنگی زیرآب پرداخته‌اند ۳۹
- گفتار اول: کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها ۳۹
- گفتار دوم: توصیه‌نامه‌های ۸۴۸ و ۱۴۸۶ مجمع پارلمانی شورای اروپا ۴۰
- گفتار سوم: پیش‌نویس کنوانسیون اروپایی ۱۹۸۵ در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب ۴۱
- گفتار چهارم: پیش‌نویس کنوانسیون «انجمن حقوق بین‌الملل» در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب (۱۹۹۴) ۴۳
- گفتار پنجم: پیش‌نویس کنوانسیون یونسکو/دوآلوس در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب (مورخ ۱۹۹۸) ۴۶
- گفتار ششم: کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب ۴۹
- بند اول: نگاه اجمالی به مقررات کنوانسیون و قواعد ضمیمه آن ۴۹
- بند دوم: تمایز میان فعالیت‌های مؤثر بر میراث فرهنگی زیرآب ۵۱
- فصل دوم: تعریف میراث فرهنگی زیرآب ۵۵
- مبحث اول: میراث یا اموال؟ ۵۶
- مبحث دوم: مفهوم حفاظت ۵۸
- مبحث سوم: طبقه‌بندی بقایای زیرآب ۵۹
- گفتار اول: لاشه کشتی‌ها و اشیاء پراکنده آن‌ها ۶۰
- گفتار دوم: بناهای زیرآب ۶۲
- گفتار سوم: لاشه هواپیماها ۶۲
- مبحث چهارم: رویکردهای نظام‌های حقوق داخلی در خصوص تعریف میراث فرهنگی زیرآب ۶۳
- مبحث پنجم: رویکردهای اسناد بین‌المللی پیش از کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو ۶۶
- گفتار اول: توصیه‌نامه مورخ ۱۹۵۶ یونسکو ۶۶
- گفتار دوم: توصیه‌نامه ۸۴۸ شورای اروپا مورخ ۱۹۷۸ ۶۶
- گفتار سوم: کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها ۶۸
- گفتار چهارم: پیش‌نویس کنوانسیون اروپایی ۱۹۸۵ در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب ۷۰
- گفتار پنجم: کنوانسیون ۱۹۹۲ والتا ۷۱
- گفتار ششم: پیش‌نویس‌های ۱۹۹۴ انجمن حقوق بین‌الملل و ۱۹۹۸ یونسکو/دوآلوس ۷۴
- مبحث ششم: کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو ۷۴
- گفتار اول: معیارهای کلی تعریف میراث فرهنگی زیرآب ۷۶

فهرست مطالب □ ۷

۷۷	بند اول: معیار زمانی
۷۸	بند دوم: معیار مربوط به ماهیت
۸۰	گفتار دوم: کابل‌ها، لوله‌ها و سایر تأسیسات
۸۱	گفتار سوم: کشتی‌ها و هواپیماهای دولتی
۸۳	بخش دوم: موانع و دشواری‌های حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب
۸۳	فصل اول: وضعیت حقوقی لاشه کشتی‌ها و هواپیماهای دولتی
۸۵	مبحث اول: لاشه کشتی‌ها و هواپیماهای دولتی و مصونیت حاکمیتی
۸۸	مبحث دوم: رویه دولت‌ها در خصوص کشتی‌ها و هواپیماهای دولتی
	مبحث سوم: موضع کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو در خصوص لاشه کشتی‌ها و هواپیماهای دولتی
۹۷	گفتار اول: دریای سرزمینی و آب‌های مجمع‌الجزایری
۱۰۰	گفتار دوم: منطقه مجاور
۱۰۲	گفتار سوم: منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره
۱۰۴	گفتار چهارم: بستر بین‌المللی اعماق دریا
۱۰۵	گفتار پنجم: رفع نگرانی‌های دولت‌های صاحب‌پرچم
۱۰۹	فصل دوم: بهره‌برداری تجاری از میراث فرهنگی زیرآب
۱۱۱	مبحث اول: دیدگاه‌های متفاوت در خصوص بهره‌برداری تجاری
۱۱۱	گفتار اول: مخالفت با بهره‌برداری تجاری
۱۱۲	گفتار دوم: موافقت با بهره‌برداری تجاری
۱۱۳	گفتار سوم: سازش میان دیدگاه‌های موافق و مخالف بهره‌برداری تجاری
	مبحث دوم: راهبردهای متفاوت در زمینه بهره‌برداری تجاری از میراث فرهنگی
۱۱۴	زیرآب
۱۱۵	گفتار اول: بهره‌برداری تجاری بدون فروش اشیاء باستانی
۱۱۵	گفتار دوم: بهره‌برداری تجاری همراه با فروش اشیاء باستانی
۱۲۰	مبحث سوم: مشارکت دولت‌ها در بهره‌برداری تجاری
۱۲۲	مبحث چهارم: رویکرد اسناد بین‌المللی در خصوص بهره‌برداری تجاری
۱۲۶	مبحث پنجم: رویکرد کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو
۱۲۸	گفتار اول: شرایط و ضوابط بهره‌برداری تجاری
۱۲۸	بند اول: ارائه خدمات باستان‌شناسی حرفه‌ای: بند الف قاعده ۲
۱۲۹	بند دوم: واگذاری میراث فرهنگی زیرآب: بند ب قاعده ۲
۱۳۰	گفتار دوم: تأثیر سایر مقررات کنوانسیون
۱۳۱	فصل سوم: قوانین نجات و کشفیات

۸ □ حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب در نظام حقوقی بین‌المللی

- مبحث اول: اصول اساسی قوانین نجات و کشفیات ۱۳۲
- مبحث دوم: مالکیت اشیاء باستانی و تاریخی ۱۳۴
- مبحث سوم: تضاد میان قوانین نجات و کشفیات و اصول باستان‌شناسی ۱۳۸
- مبحث چهارم: دوگانگی در شیوه‌های اتخاذی قوانین داخلی دولت‌ها ۱۴۰
- گفتار اول: نظام حقوقی انگلستان ۱۴۰
- گفتار دوم: نظام حقوقی استرالیا ۱۴۳
- گفتار سوم: نظام حقوقی آفریقای جنوبی ۱۴۴
- گفتار چهارم: نظام حقوقی فرانسه ۱۴۵
- گفتار پنجم: نظام حقوقی چین ۱۴۶
- مبحث پنجم: تحولات بین‌المللی قوانین نجات و کشفیات پیش از کنوانسیون
۲۰۰۱ یونسکو ۱۴۷
- مبحث ششم: نحوه مواجهه کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو با قوانین نجات و کشفیات ۱۵۰
- گفتار اول: ارتباط میان ماده ۴ کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو و بند ۳ ماده ۳۰۳
کنوانسیون ۱۹۸۲ ۱۵۳
- گفتار دوم: ارتباط کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو و کنوانسیون نجات دریایی (۱۹۸۹) ۱۵۳
- گفتار سوم: رویکرد کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو در خصوص حقوق مالکیت ۱۵۵
- بخش سوم: حقوق، تعهدات و صلاحیت‌های دولت‌ها در رابطه با فعالیت‌های
باستان‌شناسی در دریا** ۱۵۹
- فصل اول: قلمروهای دریایی تحت صلاحیت دولت ساحلی (تا ۲۴ مایل دریایی) ۱۵۹
- مبحث اول: کنوانسیون‌های ۱۹۵۸ درباره دریای سرزمینی و منطقه مجاور و ۱۹۸۲
حقوق دریاها ۱۶۰
- گفتار اول: آب‌های داخلی ۱۶۰
- گفتار دوم: دریای سرزمینی ۱۶۱
- بند اول: تحقیقات باستان‌شناسی هنگام عبور بی‌ضرر ۱۶۱
- بند دوم: تعارض میان فعالیت‌های باستان‌شناسی دولت ساحلی و حق عبور
بی‌ضرر دیگر دولت‌ها ۱۶۴
- بند سوم: وظیفه حفاظت و حمایت از میراث فرهنگی زیرآب در دریای
سرزمینی ۱۶۶
- گفتار سوم: آب‌های مجمع‌الجزایری ۱۷۰
- گفتار چهارم: منطقه مجاور ۱۷۱
- بند اول: مقررات عام ۱۷۲

فهرست مطالب □ ۹

بند دوم. مقررہ خاص: صلاحیت دولت ساحلی در خصوص اشیاء باستانی و تاریخی	۱۷۴
بند سوم: تحقیقات باستان‌شناسی در منطقه مجاور	۱۷۹
بند چهارم: حفاظت از اشیاء منقول یا همه اشیا؟	۱۸۰
مبحث دوم: حقوق بین‌الملل عرفی	۱۸۱
گفتار اول: آب‌های داخلی	۱۸۱
گفتار دوم: دریای سرزمینی	۱۸۲
گفتار سوم: آب‌های مجمع‌الجزایری	۱۸۳
گفتار چهارم: منطقه مجاور	۱۸۵
بند اول: دانمارک	۱۸۵
بند دوم: چین	۱۸۶
بند سوم: اسپانیا	۱۸۷
بند چهارم: آفریقای جنوبی	۱۸۷
بند پنجم: ایران	۱۸۷
مبحث سوم: کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو	۱۸۹
گفتار اول: آب‌های داخلی، آب‌های مجمع‌الجزایری و دریای سرزمینی	۱۸۹
گفتار دوم: منطقه مجاور	۱۹۲
فصل دوم: منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره	۱۹۴
مبحث اول: کنوانسیون ۱۹۵۸ ژنو درباره فلات قاره	۱۹۵
گفتار اول: حقوق حاکمه دولت ساحلی در خصوص اکتشاف و بهره‌برداری از منابع طبیعی فلات قاره	۱۹۶
گفتار دوم: رضایت دولت ساحلی جهت انجام تحقیقات در یا درباره فلات قاره	۱۹۸
مبحث دوم: کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها	۲۰۱
گفتار اول: تحقیقات باستان‌شناسی	۲۰۱
گفتار دوم: صلاحیت دولت ساحلی جهت کنترل تحقیقات و فعالیت‌های باستان‌شناسی	۲۰۴
گفتار سوم: تعارض میان باستان‌شناسی دریایی و دیگر استفاده‌های دریایی از منطقه انحصاری اقتصادی	۲۰۵
گفتار چهارم: حفاظت غیرمستقیم از میراث فرهنگی زیر آب	۲۰۷
گفتار پنجم: رویکرد کنوانسیون ۱۹۸۲ در خصوص سایر قراردادهای حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب	۲۰۹
مبحث سوم: حقوق بین‌الملل عرفی	۲۱۱

۱۰ □ حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب در نظام حقوقی بین‌المللی

۲۱۴	یونسکو
۲۱۵	بند اول: سازوکار گزارش‌دهی و اطلاع‌رسانی
۲۲۲	بند دوم: سازوکار حفاظتی
۲۲۷	فصل سوم: بستر بین‌المللی اعماق دریا
۲۲۸	مبحث اول: کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها
	گفتار اول: مفهوم حفاظت و واگذاری اشیاء باستانی و تاریخی «به نفع بشریت در
۲۲۸	کل»
۲۳۲	گفتار دوم: نحوه حفاظت و واگذاری اشیاء باستانی و تاریخی
۲۳۴	گفتار سوم: تشخیص و ترجیح دولت‌های مبدأ
۲۳۷	گفتار چهارم: مفهوم حقوق ترجیحی دولت‌های مبدأ
۲۳۸	بند اول: حقوق قانونی دولت‌های مبدأ
۲۳۸	بند دوم: عدم انحصاری بودن حقوق ترجیحی
۲۳۸	بند سوم: الزام به مذاکره
	گفتار پنجم: نقش «مقام بین‌المللی بستر دریاها» در حفاظت از اشیاء باستانی و
۲۴۰	تاریخی
۲۴۳	گفتار ششم: جستجوی اشیاء دارای ماهیت باستان‌شناختی و تاریخی
۲۴۳	گفتار هفتم: تعارض میان فعالیت‌های باستان‌شناسی و «فعالیت‌ها در منطقه»
۲۴۴	مبحث دوم: حقوق بین‌الملل عرفی
۲۴۶	مبحث سوم: کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو
۲۵۳	نتیجه‌گیری
۲۶۱	ضمایم
۲۸۵	فهرست منابع